

Жорж Сименон

Подземијата
на хотел
„Мажестик“

ЖОРЖ СИМЕНОН

ПОДЗЕМИЯТА НА ХОТЕЛ „МАЖЕСТИК“

Les Caves Du Majestic © 1942 Georges Simenon Limited, all rights reserved.

Подземята на хотел „Мажестик“ © 1969 per contract with Georges Simenon Limited, all rights reserved.

GEORGES SIMENON ® Simenon.tm, all rights reserved.

MAIGRET ® Georges Simenon Limited, all rights reserved.

© Велимира Костова-Върлакова – превод

© Фиделия Косева – художествено оформление на корицата

© Издателство ЕРА, София, 2019

ISBN 978-954-389-526-7

1.

Гумата на Проспер Донж

Отварянето на автомобилна врата – първият обичаен шум за деня. Двигателят продължи да ръмжи отвън. Шарлот вероятно подаваше ръка на шофьора... След това таксито се отдалечи. Стъпки. Завъртане на ключа в бравата и щракване на електрическия ключ.

В кухнята се чу драсване на кибритена клечка и едва доловимо „пфффт“ от газовия котлон.

Шарлот бавно изкачваше стълбите, като човек, прекарал нощта на крака. Влезе безшумно в стаята. Чу се отново изщракване на електрическия ключ. Една крушка светна под розов абажур с украса от дъбови жълъди в четирите краища.

Проспер Донж не отвори очи. Шарлот се събличаше, загледана в огледалната врата на гардероба. Когато стигна до колана и до сутиена, въздъхна. Тя беше пълна и розова, същинска Рубенсова матрона. Имаше манията да се стяга. И щом се освободеше, започваше да разтрива зачервените места от тялото си, останали дълго пристегнати.

Имаше неприятен начин да се вмъкна в леглото, като първо коленичеше и накланяше матрака на една страна.

Твой ред е, Проспер!

Той стана. Тя бързо се вмъкна в топлата вдлъбнатина, останала след него, зави се през глава и не помръдна.

Вали ли? – попита той, като пусна водата в тоалетната.

Неясно примлясване. Това беше без значение. Водата беше ледена. Чуваше се преминаването на влакове.

Проспер Донж се облече. От време на време Шарлот въздишаше, защото не успяваше да заспи, докато в стаята свети. В момента, когато с ръка върху бравата той се протягаше към електрическия ключ, се чу сънено:

Не забравяй да платиш вноската за радиото.

На котлона в кухнята го чакаше горещо, дори вряло кафе. Той го изпи, без да сяда. След това, като човек, който извършва всеки ден едни и същи движения по едно и също време, уви около врата си плетения шал, облече пардесюто и си сложи шапката.

Накрая взе колелото и с ръка на кормилото го поведе по коридора.

Без промяна в този час, с влажен и студен дъх го посрещна мокрият паваж, макар че не беше валило; хората, които спяха зад спуснатите щори, щяха да се радват на приятен и свеж слънчев ден.

Улицата, шпалир от павилиони и градини, се спускаше стръмно надолу. Тук-там между дърветата, сякаш на дъното на пропаст, се мержелееха светлините на Париж.

Нощта отминаваше. Денят не беше настъпил. Беше полумрак. Няколко прозореца светнаха и Проспер Донж натисна спирачки, преди да стигне до прелеза. Барьерите бяха спуснати и той премина между тях.

След моста Сен Клау зави наляво. Влекач, следван от ремаркетото си, изсвири яростно, за да го пуснат.

Булонският лес... Езерата отразяваха бледото небе, лебедите се пробуждаха...

Когато стигна до „Порт Дофин“¹, Донж почувства твърда почвата под колелата. Той измина няколко метра, скочи на земята и установи, че задната гума е спукана.

Погледна си часовника. Беше шест без десет. Тръгна бързо, тикайки велосипеда. От устата му излизаше тънка струйка пара, въпреки това усилието изгаряше гърдите му отвътре.

Авеню „Фош“... Къщите бяха със спуснати щори... Само един висш офицер, следван от ординареца си, яздеше в тръст по кавалерийската алея...

Небето над Триумфалната арка изсветля. Той се разбърза. Сега му стана още по-горещо.

Точно на ъгъла на „Шанз-Елизе“ един агент с пелерина, застанал до вестникарската будка, му подхвърли:

Спукана ли е?

Той кимна утвърдително. Още триста метра. Отмина хотел „Мажестик“ вляво със спуснатите му щори. Светлините на уличните лампи почти напълно избледняха.

Сви по улица „Бери“, после по „Понтийо“. Един малък бар беше отворен. През две къщи се намираще задният вход на „Мажестик“ – врата, която минувачите никога не забелязваха.

Един мъж излезе оттам. Под сивото му палто се отгатваше, че е с фрак. Беше гологлав. Имаше смолисти коси и Проспер Донж го взе за танцора Зебио.

Можеше да хвърли поглед в бара и да се увери, но тогава не му дойде наум. Като продължаваше да тика колелото си, той влезе в дългия сив коридор, осветен от една-единствена лампа. Спря пред уреда за отчитане на влизанията, завъртя отвора и пъкна картата си в своя номер – 67, като следеше малкия циферблат на уреда, който отчете шест часа и десет минути. Чу се клик.

От този момент нататък бе отбелязано, че е влязъл в „Мажестик“ в шест и десет сутринта, с десетминутно закъснение в сравнение с другите дни.

¹ Porte Dauphine (фр.) – последна станция на метро 2 в Париж, терминал югозапад. – Б. пр.

Такива бяха поне официалните изявления на Проспер Донж, шеф на кафетерията в гран-хотела на „Шанз-Елизе“.

За останалото той твърдеше, че се е държал както всяка друга сутрин.

В този час просторните подземия със сложни коридори, с многобройни врати, с боядисани в сиво стени, като лабиринт на товарен кораб, бяха пусати. През стъклените прегради тук-там се виждаха само жълтеещите жички на лампите за нощно осветление.

Навсякъде беше остъклено: кухните вляво, по-нататък сладкарската работилница. Насреща в помещението, наречено „залата на куриерите“, се хранеха висшият персонал и частните служители на клиентите, камериерките и шофьорите.

Още по-нататък се намираше залата за хранене на нисшия персонал, с дългите маси от светло дърво и пейките, които напомняха ученически чинове.

Накрая, над всичко това, като командна кабина на кораб, се извисяваше тясна стъклена клетка, предназначена за счетоводителя, който отбелязваше всяка изнесена от кухнята порция.

Щом отвори вратата на кафетерията, на Проспер Донж му се стори, че някой се заизкачва по тясната стълба, водеща към етажите, но не обърна внимание. Поне това щеше да фигурира по-късно в показанията му.

След като влезе в павилиона за кафе, той, също като Шарлот, драсна клечка кибрит и газовият пламък лумна с тих звук под малкия кафеник, който загряваше най-напред за редките ранобудни клиенти.

Веднага след това Проспер се запъти към съблекалнята. Тя се намираше в един от коридорите, доста просторно помещение, с много мивки, посивяло от времето огледало и тесни високи метални шкафове покрай стените, всеки с номер.

Отвори номер 67 с ключа си. Свали си пардесюто, шала и шапката. Преобу се, защото през деня предпочиташе по-меки обувки, с ластик. Облече бяло сако.

Още няколко минути... В шест и половина подземията започваха да се оживяват...

Нагоре всичко спеше, с изключение на нощния портиер в пустото хотелско фойе, в очакване да предаде смяната.

Кафеникът изсвистя. Донж наля чаша кафе и се заизкачва по стълбата, напомняща мистериозните театрални вити стълбички зад кулисите, които водят към най-неочаквани места.

Побутна тясната врата, скрита зад голямо огледало, и влезе в гардеробната на фойето. Тя беше поставена така, че трудно някой би я намерил.

Кафето! – оповести той, поставяйки чашата на парапета от лакирано дърво. – Как е?

Добре! – отвърна дрезгаво нощният портиер, докато приближаваше.

Донж слезе обратно. Неговите три жени, Трите Грации², както ги наричаше, бяха пристигнали. Жени от народа, и трите грозни, едната стара и свадлива. Вече тракаха с чаши и купички, струпани в мивките.

Колкото до Донж, той вършеше ежедневната си работа, подреждаше по големина сребърните кафеничета за една чаша, за две чаши, за три чаши... Следваха малките канички за мляко... чайниците...

В стъклената будка на счетоводителя забеляза Жан Рамюел. Направи му впечатление, че косата му беше разрошена.

Виж ти! И пак е спал тук! – отбеляза той на себе си.

Вече три или четири ноци подред счетоводителят Рамюел спеше в хотела, вместо да се прибере вкъщи, някъде в Монпарнас.

По принцип това беше забранено. В края на коридора, до вратата, скриваща стълбата към долното подземие, където се съхраняваха вината, имаше стая с три-четири легла. Теоретично те бяха запазени за членовете на персонала, които имаха нужда от малко почивка между смените.

Донж махна с ръка на Рамюел, който му отвърна по същия начин. След това беше ред на шефа на кухнята, огромен, важен; той идваше от Халите с камион, спираше на улица „Понтийо“ и помощниците го разтоварваха.

В седем и половина поне трийсет души вече се движеха из подземията на „Мажестик“ и започваха да се чуват звънци, асансьори за храна слизаха, спираха, тръгваха отново, натоварени с чинии, докато Рамюел забождаше сини, бели и розови фишове върху железните остриета на бюрото си. В този час дневният портиер в свет-лосиня униформа поемаше наблюдението на фойето, а пощальонът в своя ъгъл разпределяше писмата. На „Шанз-Елизе“ може би грееше слънце, но в подземията се усещаше само преминаването на автобусите, които караха основите да вибрират.

В девет часа и няколко минути – точно в девет и четири, както бе установено впоследствие – Проспер Донж излезе от кафетерията и няколко секунди след това влезе в съблекалнята.

Бях си забравил носната кърпичка в джоба на пардесюто! – заяви той по време на разпита.

Истината е, че се оказа сам в помещението със стоте метални шкафа. Отвори ли своя? Нямаше свидетел. Взе ли кърпичката си? Възможно е.

Шкафовете, всичките номерирани, не бяха сто, а точно деветдесет и два. Последните пет бяха празни.

Защо Проспер Донж отвори шкаф номер осемдесет и девет, който нямаше титуляр и не беше заключен?

Машинално ... – заяви той. – Вратата беше полуотворена... Не се замислих...

Впрочем в този шкаф имаше труп, който вероятно е бил изправен, но се е свлякъл под собствената си тежест. Беше на жена на около трийсет години, много руса – изкуствено руса, облечена в черна рокля от фин вълнен плат.

² В гръцката митология богини на очарованието, красотата и таланта. – Б. пр.

Донж не извика. Силно пребледнял, той се приближи до стъклената будка на Рамюел и се наведе, за да говори през гишето:

Елате да видите...

Счетоводителят го последва.

Останете тук... Не пускайте никого до трупа!

Рамюел се втурна по стълбата, пресече тичеш-ком гардероба във фоайето, попита портиера, който разговаряше с един шофьор.

Директорът дойде ли?

Портиерът му посочи директорското бюро.

Застанал пред въртящата се врата, Мегре тъкмо щеше да изтръска лулата в тока на обувката си, за да я изпразни. После сви рамене и я пхна отново между зъбите си. Това беше първата му лула за деня, най-хубавата.

Директорът ви очаква, господин комисар.

Фоайето все още не беше много оживено. Само един англичанин разговаряше с пощальона и една хлапачка се разхождаше на дългите си като на скакалец крака, понесъл кутия за шапки, която по всяка вероятност щеше да предаде.

Мегре влезе при директора, който му стисна ръка и му посочи фотьойла. Зелена завеса закриваше стъклената врата, но беше достатъчно да се дръпне леко, за да се вижда всичко, което ставаше във фоайето.

Пура?

Благодаря.

Двамата се познаваха отдавна. Не се нуждаеха от много думи. Директорът носеше раиран панталон, черно едноредно сако, вратовръзка от твърда материя.

Ето...

И той побутна към събеседника си хотелска адресна карта.

Осуалд Джей Кларк, индустриалец, Детройт, Мичиган (САЩ).

Идва от Детройт. Пристигнал на 12-ти февруари.

Съпроводен от: госпожа Кларк, негова съпруга.

Теди Кларк, седемгодишен, негов син.

Елен Дерумен, 24 години, възпитателка; Гертруд Бормс, 42 години, камериерка.

Апартамент 103

Телефонът иззвъня. Директорът нетърпеливо вдигна слушалката. Мегре сгъна адресната карта на четири и я пусна в чантата си.

– Коя от тях е?...

– Госпожа Кларк...

– А!

– Долу е лекарят на хотела, на когото телефонирах веднага, след като съобщих в Криминалната полиция; той живее на улица „Бери“, съвсем наблизо. Настоява, че госпожа Кларк е била удушена между шест и шест и половина часа сутринта.

Директорът беше мрачен. Излишно бе да казва на човек като Мегре, че това е катастрофа за хотела и че ако има и най-малка възможност случаят да се покрие...

Значи семейство Кларк е пристигнало преди осем дни... – промълви комисарят. – Как изглежда?

– Добре... Много добре... Той е висок американец, солиден и хладен, около четирийсетте... може би четирийсет и пет... Жена му – бедната! – вероятно е от френски произход... На двайсет и осем или двайсет и девет години... Много рядко ги виждах... Възпитателката е красива... Камериерката, която е и гувернантка на детето, по-скоро обикновена, почти скучна... между другото!... Щях да забравя да докладвам... Кларк замина вчера сутринта за Рим...

– Сам?

– Доколкото разбрах, той пребивава в Европа по работа... Притежава завод за съчмени лагери... Трябва да посети големите столици и решил да остави жена си и сина си с персонала в Париж...

– С кой влак? – запита Мегре.

Директорът грабна телефонната слушалка.

Ало, портиер? Кой влак взе вчера господин Кларк? Номер 103, да... Не пратихте ли да занесат багажа му на гарата? Той носеше само пътна чанта? С такси?... Таксито на Дезире? Благодаря...

Разбрахте, нали, комисарю? Тръгнал е вчера в 11 часа сутринта, с такси, таксито на Дезире, което стои почти винаги пред хотела. Носел е само пътна чанта...

Позволете да телефонирам на свой ред? Ало! Криминалната полиция, моля госпожице... Криминалната ли е?... Лукас? Тичай на Лионската гара. Осведоми се за влаковете за Рим от вчера 11 часа сутринта.

Той продължи да дава инструкции, докато лулата му загасваше.

Кажете на Торанс да намери таксито на Дезире... да,... което стои обикновено срещу „Мажестик“... разбери къде е откарал клиента, висок, слаб американец, когото е взел вчера от хотела...Разбрано.

Той се огледа за пепелник, за да изтръска лулата си. Директорът му го подаде.

Наистина ли не искате пура? Гувернантката е много разстроена. Мисля, че постъпих добре, като я предупредих. Колкото до възпитателката, тя не е прекарала нощта в хотела.

На кой етаж е апартаментът?

Втори етаж... С изглед към „Шанз-Елизе“. Стаята на господин Кларк е отделена от тази на жена му със салон. След това е стаята на детето, тази на гувернантката и накрая – на възпитателката... Те пожелаха да бъдат заедно.

Нощният портиер не е тук, нали?

Не е, но можем да му телефонираме. Знам, защото веднъж ми се наложи да му се обадя по телефона. Жена му е портиерка в нова сграда в Ньои... Ало!... Повикайте го, моля.

Пет минути по-късно се знаеше, че госпожа Кларк е ходила вечерта сама на театър и се е върнала няколко минути след полунощ. Гувернантката не беше излизала. Що се отнася до възпитателката, тя не бе вечеряла в хотела и не се беше прибрала вечерта.

Да вървим да видим долу? – въздъхна Мегре.

В това време фойето се беше оживило, но никой не подозираше каква трагедия се е разиграла, докато всички са спали.

Да минем оттук... Последвайте ме, моля, господин комисар...

В този миг директорът сви вежди. Входната врата се завъртя. Влезе млада жена в сив костюм, осветена от слънчев лъч, застана на рецепцията и попита на английски:

Нещо за мен?

Това е тя, господин комисар, госпожица Елен Дерумен...

Фини копирени чорапи, добре опънати. Безупречен вид на човек, който току-що си е направил грижливо тоалета. Без следа от безсъние по порозовялото от свежия въздух на хубавата февруарска утрин лице.

– Искате ли да говорите с нея?

– Не веднага... Изчакайте секунда...

Мегре се насочи към инспектора, когото бе довел със себе си и който стоеше в дъното на фойето.

Не изпускай тази госпожица от очи... Ако отиде в апартамента си, застани пред вратата...

Комисарят и директорът пресякоха гардероба. Голямото огледало се завъртя. Дватамата се оказаха на тясно стълбище. Неочаквано позлатата бе свършила, както и пищните растения и елегантното оживление. Към тях се надигаше миризма на кухня.

– Това стълбище ли обслужва всички етажи?

– Има две такива... Те започват от подземие и стигат до мансардите... Но за да ги използва, човек трябва да познава сградата... На етажите например има малка врата като другите, но без номер и на посетител никога няма да хрумне мисълта...

Беше почти единайсет часът. Сега вече не петдесет, а може би сто и петдесет души действаха в подземие. Едни в бели готварски престилки, други в униформа на салонен управител, сомелиер, а жените, като Трите Грации на Проспер Донж, вършеха общата работа...

Оттук. Внимавайте да не се изцапате и да не се подхлъзнете. Коридорите са тесни.

През остъклените прегради всички наблюдаваха директора и най-вече комисаря. Жан Рамюел хващаше почти във въздуха касовите фишове, които му подаваха, и разсеяно проверяваше съдържанието на изнасяните от кухнята плата.

Бяха шокирани от неочакваната поява на полицейския агент, който стоеше на пост пред съблекалнята. Лекарят, съвсем млад, предупреден за идването на Мегре, подръпваше от цигарата си, докато чакаше.

Затворете вратата.

Трупът беше там, на земята, сред металните шкафове. Лекарят, продължавайки да пуши, разсъждаваше полугласно:

– Навярно са я хванали отзад... не се е съпротивлявала дълго.

– И не са влачили тялото по земята! – добави Мегре, оглеждайки черната рокля на мъртвата. – Няма и следа от прах. Или престъплението е извършено тук, или е била пренесена, вероятно от двама души, защото не е лесно в този лабиринт от тесни коридори...

В шкафа, където бе намерена убитата, имаше чантичка от крокодилска кожа. Комисарят я отвори, извади от нея револвер, който той пусна в джоба си, след като провери предпазителя. В чантата имаше още носна кърпичка, пудриера и няколко банкноти, по-малко от хиляда франка...

ЕРА